

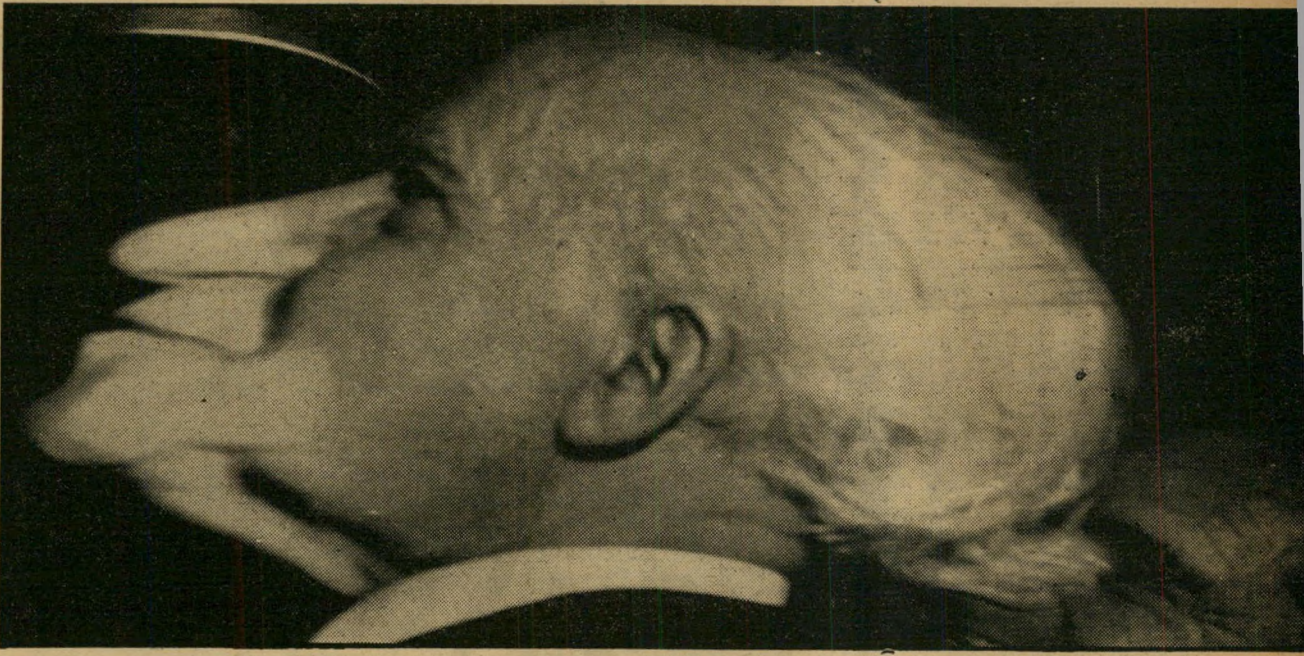
על זהסיכסוכים, הקנוניות והאנדרלמוסיה בחוככי מפא"י - היוצרים אוירת משבר

למפא"י, סכנה אחרת: שהאופוזיציה עצמה תציע אישיות דתית, ובצורה זו תאלץ את השותפים הדתיים של מפא"י להצביע בעד מועמד האופוזיציה.

על כן חיפשו ראשי המפלגה מועמד חדש, שיזכה לפחות לקולות הקואליציה ויהיה מקובל על מירב חלקי המפלגה. מיד הועלה שמו של משה שרת, אשר מזה שש שנים נמק בשולי החיים הפוליטיים. שרת נתן את הסכמתו - לו רק כדי להוכיח לחבריו כי ביגיי ממשך לרדוף אותו, ולזכות לעוד קורט אהדה אצלם. ההצעה הובאה בפני דויד בן-גוריון. "לא בא בחשבון", השיב הזקן הזועף, והציע מועמד משלו - שניאור זלמן שור - שלא היה. לו כל סיכוי להיבחר.

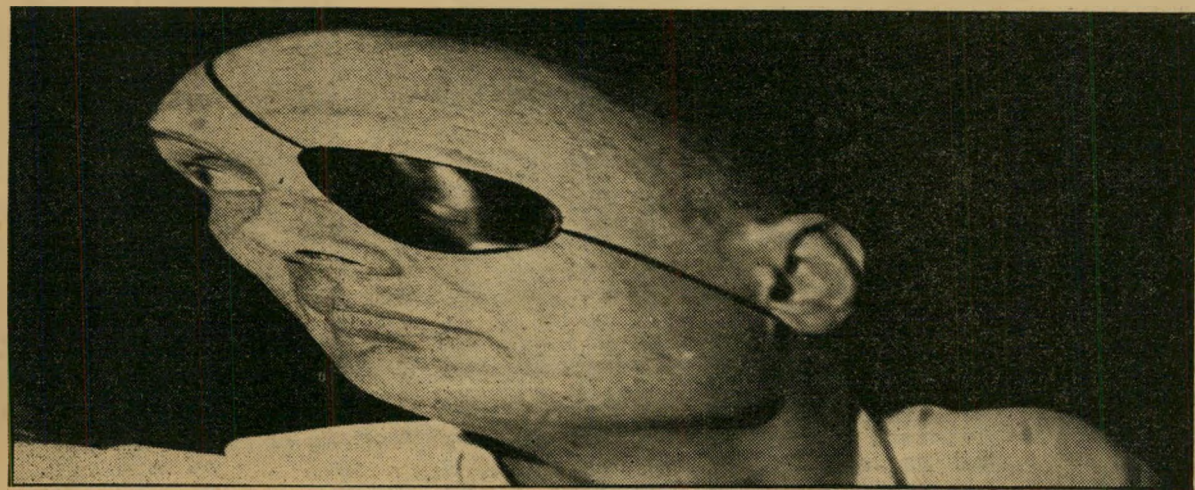
למחרת הפגישה עם בן-גוריון צילצל הטלפון אצל לוי אשכול. דיברה פולה בן-גוריון: "אם תחליטו להציע את שרת כמועמד לנשיאות, הודיעה אולטימטיבית, 'לא יהיה לכם מחר ראשיממ' שלה."

בוטלה מועמדות שרת, וכל ראשי קבר צות-הלחץ במפא"י פנו במלוכד אל הנשיא הישיש (78), לחצו עליו עד שהסכים להציג את מועמדו בשלישית. הם הסבירו לו, שאם יסרב לא תוכל המפלגה למנות איש

דויד בן-גוריון: רוח-רפאים מרחיעה אותו מלבצע הדחות נוספות

הענווית של מפא"י

משה דיין: גם בלי מנגנון-הבטחון ובלי גיבוי ביג"י - מסוכן מפרס

שיהיה מקובל על מפלגות הקואליציה. המור מזה: איש שיהיה מקובל על כל פלגי מפא"י עצמה.

מינויו של אלמוגי

על פי החוזה, שנתתם בין שלוש מפלגות הקואליציה, זכאים המסד"ל ואחדות העבודה יחד לחמישה שרים. מפא"י לבדה זכאית ל-11 השרים הנותרים. והנה, מאז מיתו של גיורא יוספטל, לפני כשלושה חודשים, יושבים בממשלה רק עשרה שרים מפא"יים. מדוע?

כי המפלגה אינה מסוגלת לבוא לירי הפסג, מי יהיה השר ה-11. הבעייה שהתעוררה עם פטירתו של יוספטל התחלקה לשני חלקים:

- מי מראשי המפלגה יועלה לדרגת שר בממשלה?
 - האם ירש שר זה את תיקי הפיתוח והשיכון של יוספטל, או את מקומו של יוסף אלמוגי כשר בלי תיק, ואלמוגי עצמו יתמנה כשר הפיתוח והשיכון?
- רק החלק השני של הבעייה בא על פתרונו. יוסף אלמוגי, איש-האגרוף של מפא"י, שזכה למעמד של שר על-פי הכרעתו האישית של דויד בן-גוריון, השתעמם במישרתו הממלכתית. פשוט לא היה לו מה לעשות. הוא התפאר אמנם, כי דויד בן-גוריון נתן לו חדר-עבודה במשרד ראש הממשלה, סמוך לחדרו של ביגיי עצמו. אבל אלמוגי ידע שאין הוא מרמה איש: זהו המקום המוקצב לכל שר בלי תיק.

אלמוגי השתעמם, עד כי החל אפילו ללטש את ידיעתו בשפות זרות ולהצטנח כנואץ-נייד של המגזיט המאוחדת. הוא לא היה מסוגל לשבת בידיים שלובות ליד שולחן הממשלה, ולראות כיצד מוכרעות הבעיות הגדולות של המדינה והמפלגה מבלי שאיש יתחשב בו.

כאשר נפטר יוספטל בשהיך מיהר אלמוגי לחזור לישראל, משליחות המגזיט באמריקה הדרומית. "שני התיקים שלי" תבע, ואיים בעשיית צרות אם לא ייענה.

והצרות שאלמוגי יכול לגרום הן רציניות מאד. הוא יכול להסתגר חזרה במיבצרו החיפאי, למשל, לקומם את חושיסטאן נגד מרות ההסתדרות, המפלגה והממשלה. על כן, בפגישה בין דויד בן-גוריון

ה תבונתו בתמונות אלה. הן אינן פניה של מפא"י. פניה של מכהגה מסוכסכת ומפולגת, עד כי קשה להכירה כמפלגת ה' שלטון, האוחזת ברוב המכריע של עמדות המפתח במדינה - החל בראשית המדינה, ה-משלה והכנסת, וכלה בראשונה רוב ה' עיריות, המועצות המקומיות ועני העיב' דים.

שוב אין חידוש בקביעה, כי אין מפא"י אחת. יש מפלגה המפולגת לתריסר קבוצות לחץ, הנאבקות זו בזו, שהיחסים ביניהן משתנים מידי פעם בפעם. העובדה שסיכ' סוכים אלה חזרו עתה וכבשו את הכות' רות הראשיות של עתונת-הערב מעידה, כי שוב עובר על קבוצות-הלחץ משבר של קרבות ושינויי-מערך.

את האותות התיצוניים אפשר היה לראות השבוע בראש חוצות, כאשר הופיעו שכירי הקואופרטיבים לתחבורה מול בניין הועד הפועל של ההסתדרות, וקראו בועם: "בקר - הביתה! לבון - לשלטון!" או בשיבת הועדה הכלכלית של המפלגה, שהתכנסה ב' סוף השבוע כדי לגבש עמדה לגבי מדיניות השכר והמיסוי של השנה הבאה. כששר החקלאית משה דיין קם וכאילו חיפש סביבו. "איפה אלמוגי? איפה אנשי חיפה?" שאל. הוא ידע את התשובה: אלמוגי ואנשי חיפה - שניהם גורמים חשובים מאד בכל ויכוח על שכר-עבודה - החרימו באופן הפגנתי את הועדה.

ניתן היה להבחין בתופעה תיצונית אחרת, כאשר מזכיר מפא"י עצמו, ראובן ברקת, הזהיר את חברי הועדה הכלכלית בלעג מר: "אני מניח שנגיע לאיזון פורמולה, השאלה היא אם נהיה מסוגלים לבצע את הפורמולה עליה נחליט. בומן האחרון חל אצלי שינוי לגבי האבין בכושר הביצוע שלנו!"

כל אלה סימפטומים של מחלה עמוקה. מחלה הדומה מאד לשיתוק-ילדים: היא פגעה בנפודה רגישה במוח, שיתקה אברים שונים בגוף, וכל יום העובר מגביר את גיוון השרירים ומאיים בשיתוק כללי של הגוף. שם הנגיף שגרם לשיתוק: הפחד מפני הדחות. כי עד קיום מרחף בלב כל אחד מראשי מפא"י ופעיליה זכרון הרצח-הציבורי שבוצע בפנטס לבין כל אימת שרוצה מישוה להעביר פעיל אחד מתפקיד למישוהו - אפילו כשההעברה מוצדקת - מקים הלה מיד זעקה: "גם אותי אתם רוצים להדיח?"

כאשר הציעו לגולדה מאיר לקבל לידיה את מזכירות ההסתדרות, במקום אהרון בקר, הזדעקה: "גם אותי רוצים להדיח? מה יש, למשה דיין כבר אין סבלנות לחכות?"

ובכל מיקרה - מתבטלת ההצעה לחילופי-גברי. כי "הדחה" במפא"י היא כמו חבל כביתו של תלוי: איש אינו רוצה שתזכר. פחות מכולם רוצה בכך דויד בן-גוריון - המוח של המפלגה, בו פגע הוירוס קשות. אולם כמו בשיתוק-ילדים, כן במחלתה של מפא"י: היא מורכבת מכמה נקודות חוליות וכאב, שאין מרכז-העצבים הפגום מסוגל להתגבר עליהם. ואלה הנקודות הכאובות ביותר:

מדוע לא הוצע שרת?

עוד לפני שנדונה באופן ציבורי שאלת הבחירות האחרונות לנשיאות המדינה ידעו ראשי מפא"י, שהנשיא יצחק ברצבי אינו חפץ בכהונה שלישית. נימוקיו היו משכנעים: הוא זקן, עייף, קשה לו לשאת בנטל הפיזי של כהונתו. נשקפת סכנה ברורה, שאם יוצג מועמד חדש ימדרו אפילו השותפים הקואליציוניים במפא"י, ידרשו כי עמדה זו לא תשריין